

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

شماره گزارش: ۸۴

ردیف: ۱۲

دوره یازدهم - سال دوم

تاریخ چاپ: ۱۴۰۰/۰۹/۱۷

گزارش کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات در خصوص

« عملکرد بودجه سال ۱۳۹۹، عملکرد شش ماهه سال جاری و پیشنهادی سال ۱۴۰۱

شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت»

(موضوع تبصره (۴) ماده (۱۸۲) آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی)

بند (۷) ماده (۴۵) آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی

معاونت نظارت

اداره کل امور کارشناسی نظارت

بسمه تعالی

تاریخ: ۱۴۰۰/۰۹/۱۷

هیئت رئیسه محترم مجلس شورای اسلامی

با سلام و تحیت؛

در اجرای بند (۷) ماده (۴۵) آئین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی، به پیوست گزارش «عملکرد بودجه سال ۱۳۹۹، عملکرد شش ماهه سال جاری و پیشنهادی سال ۱۴۰۱ شرکت‌های دولتی، بانکها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت» که به استناد تبصره (۴) ماده (۱۸۲) آیین‌نامه داخلی مجلس در کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات رسیدگی و تدوین گردیده، جهت دستور اقدامات لازم و قرائت در صحن علنی مجلس شورای اسلامی ارسال می شود.

حمیدرضا حاجی بابائی

رئیس کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات

گزارش کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات در خصوص

«عملکرد بودجه سال ۱۳۹۹، عملکرد شش ماهه سال جاری و پیشنهادی سال ۱۴۰۱

شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت»

مقدمه:

لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ شرکت‌های دولتی باستناد تبصره ۴ ماده (۱۸۲) قانون آئین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی به همراه عملکرد سال ۱۳۹۹ و عملکرد شش ماهه سال ۱۴۰۰ و گزارش نظارت و ارزیابی شاخص عملکرد در ۱۵ آبان ماه از طرف دولت به مجلس ارائه شد و مطابق حکم مذکور جهت بررسی به دیوان محاسبات کشور ارسال گردید.

با توجه به نظر اعضای کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات با تشکیل کارگروهی مقرر گردید بودجه پیشنهادی با حضور نمایندگان دستگاه‌های اجرائی، سازمان برنامه و بودجه کشور و دیوان محاسبات کشور و مرکز پژوهش‌های مجلس مورد بررسی قرار گیرد. این گزارش نتیجه بررسی‌های بعمل آمده کمیسیون و گزارش دیوان محاسبات کشور براساس لایحه اولیه می باشد و تغییراتی در بودجه شرکت‌ها، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت در لایحه نهائی تقدیمی دولت، صورت گرفته است.

بخش اول: کلیات لایحه پیشنهادی

لایحه بودجه شرکت‌های دولتی با رقمی به مبلغ ۲/۱۱۲ هزار میلیارد تومان در قالب تعداد ۳۷۷ شرکت، بانک و مؤسسه انتفاعی وابسته به دولت به مجلس ارائه گردیده است. از این تعداد ۳۵۳ شرکت سود ده و سر به سر و تعداد ۲۴ شرکت زیان ده هستند؛ ضمناً تعداد ۵۱ شرکت با بودجه صفر و در حال تسویه در لایحه درج شده است. عملکرد سال ۱۳۹۹ این شرکت‌ها بالغ بر ۱/۲۳۷ هزار میلیارد تومان و عملکرد شش ماهه نیز مبلغ ۸۶۶ هزار میلیارد تومان می‌باشد. بودجه مصوب سال ۱۴۰۰ این شرکت‌ها ۱/۵۷۱ هزار میلیارد تومان است که روند بودجه پیشنهادی نسبت به بودجه سال ۱۴۰۰ به میزان ۳۴٪ و نسبت به عملکرد سال ۱۳۹۹، ۷۰٪ افزایش نشان می‌دهد.

خلاصه بودجه شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت

الف- درآمد حاصل از خدمات و تولید	۱/۵۳۸ هزار میلیارد تومان
ب- استفاده از درآمد عمومی کمک به زیان	۵ هزار میلیارد تومان
ج- اعتبارات تملک دارائی سرمایه‌ای (طرح عمرانی)	۳۰ هزار میلیارد تومان
د- تسهیلات بانکی، وام داخلی و خارجی	۲۴۹ هزار میلیارد تومان
ه- سایر دریافتی‌ها	۲۹۰ هزار میلیارد تومان

۲/۱۱۲ هزار میلیارد تومان (مطابق جدول شماره (۱))

جمع کل درآمدها:

و- هزینه جاری	۱/۴۵۵ هزار میلیارد تومان
ح- مالیات سود سهام	۸۰ هزار میلیارد تومان
ز- هزینه‌های سرمایه‌ای	۴۳۰ هزار میلیارد تومان
ط- بازپرداخت تسهیلات داخلی و خارجی (وام)	۱۰۴ هزار میلیارد تومان
ک- سایر پرداختیها	۴۳ هزار میلیارد تومان
جمع کل هزینه ها:	۲/۱۱۲ هزار میلیارد تومان (مطابق جدول شماره (۲))

نکات قابل توجه در بودجه پیشنهادی:

- ۱- سقف اعتبارات تملک دارائی‌های سرمایه‌ای و کمک زیان و منابع هدفمندی برابر با بودجه سال ۱۴۰۰ می‌باشد.
- ۲- افزایش هزینه حقوق و دستمزد ۱۰٪ پیش بینی شده، ولی در بعضی از شرکت‌ها به علت افزایش تعداد کارکنان مبلغ بیشتری پیشنهاد شده است. نکته قابل توجه اینکه نیروی انسانی تعدادی از شرکت‌ها باستناد حکم بند (د) تبصره (۲۰) قانون بودجه سال ۱۴۰۰ از قراردادی و شرکتی به رسمی تبدیل وضعیت یافته و این امر موجب افزایش کارکنان رسمی شرکت‌ها شده است.
- ۳- صادرات نفت خام در لایحه ۱/۲۳۵/۰۰۰ بشکه در روز با نرخ ارز ۲۰/۰۰۰ تومان و قیمت هر بشکه ۵۵ دلار لحاظ شده است.
- ۴- در جهت تحقق رشد ۸٪، مبلغ ۴۳۰ هزار میلیارد تومان هزینه سرمایه‌ای برای شرکت‌ها پیش بینی شده است.
- ۵- با توجه به میزان صادرات نفت، سهم هر یک از (صندوق توسعه ملی ۲۰٪)، (شرکت ملی نفت ایران ۱۴/۵٪) و (دولت ۶۵/۵٪) عبارت است از:

$$۱/۲۳۵/۰۰۰ \times ۳۶۵ = ۴۵۰/۷۷۵/۰۰۰ \quad \text{تعداد بشکه صادراتی}$$

$$۴۵۰/۷۷۵/۰۰۰ \times ۵۵ = ۲۴/۷۹۲/۶۲۵/۰۰۰ \quad \text{دلار}$$

$$۲۴/۷۹۲/۶۲۵/۰۰۰ \times ۲۰/۰۰۰ = ۴۹۵/۸۵۲/۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰ \quad \text{جمع منابع}$$

سهم صندوق توسعه ملی ۹۹ هزار میلیارد تومان، سهم شرکت ملی نفت ۷۲ هزار میلیارد تومان سهم دولت اعم از ۳٪ مبلغ ۳۲۴ هزار میلیارد تومان

در صورت تغییر قیمت هر بشکه از ۵۵ دلار به ۶۰ و نرخ ارز از ۲۰/۰۰۰ تومان به مبلغ ۲۳/۰۰۰ تومان، مبلغ سهم هر یک از اجزاء به شرح ذیل تغییر می‌یابد:

$$۱/۲۳۵/۰۰۰ \times ۳۶۵ = ۴۵۰/۷۷۵/۰۰۰ \quad \text{تعداد بشکه}$$

$$۴۵۰/۷۷۵/۰۰۰ \times ۶۰ = ۲۷/۰۴۶/۵۰۰/۰۰۰ \quad \text{دلار}$$

$$۲۷/۰۴۶/۵۰۰/۰۰۰ \times ۲۳/۰۰۰ = ۶۲۲/۰۶۹/۵۰۰/۰۰۰ \quad \text{جمع منابع}$$

بر این اساس سهم ۲۰٪ صندوق مبلغ ۱۲۴/۴ هزار میلیارد تومان، سهم ۱۴/۵٪ شرکت نفت ۹۰ هزار میلیارد تومان و سهم دولت ۶۵/۵٪ مبلغ ۴۰۷/۴ هزار میلیارد تومان خواهد شد.

۶- بااستناد ماده (۱۳۰) قانون محاسبات عمومی مصوب سال ۱۳۶۷، مبنی بر فرصت حداکثر یکساله جهت تطبیق وضع حقوقی شرکت‌ها مطابق مواد (۲)، (۳) و (۴) منحصراً به صورت وزارتخانه، مؤسسه دولتی یا شرکت دولتی در سال جاری سازمان بنادر و دریانوردی از فهرست مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت به فهرست شرکت‌های دولتی منتقل شده است.

۷- حجم بودجه شرکت‌های دولت که بیشترین مبلغ بودجه را به خود اختصاص داده‌اند عبارتند از: شرکت ملی نفت ایران، شرکت ملی گاز ایران، شرکت پالایش نفت آبادان، شرکت پالایش نفت اراک، شرکت بازرگانی دولتی ایران، بانک سپه و بانک ملی که از مجموع ۳۷۷ شرکت، این شرکت‌ها بیش از ۵۱/۴٪ درآمد را به خود اختصاص داده‌اند. (مطابق جدول شماره (۳))

۸- هفت شرکت مذکور، بیش از ۵۰٪ هزینه‌ها را به خود اختصاص داده‌اند. (پالایش نفت آبادان، بازرگانی دولتی ایران، ملی گاز ایران، پالایش نفت اراک، بانک سپه، بانک ملی ایران و ملی نفت ایران) (مطابق جدول شماره (۴))
در برخی از شرکت‌ها نظیر شرکت ملی گاز ایران، بانک مرکزی، شرکت پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی سقف ۱۰٪ افزایش هزینه پرسنلی رعایت نگردیده است.

دلایل افزایش هزینه در شرکت‌ها عبارتند از:

- ✓ افزایش نرخ خرید کالاهای اساسی
- ✓ افزایش حقوق و مزایای پرسنلی
- ✓ افزایش هزینه‌های عملیاتی فروش
- ✓ تغییر روش هزینه‌های شرکت ملی گاز از فروش به حق‌العمل کاری
- ✓ هزینه مالی و افزایش نرخ تسعیر ارز
- ✓ افزایش سطح عمومی قیمت‌ها در کشور
- ✓ رشد سود سپرده و هزینه کارمزد
- ✓ افزایش بهای تمام شده خوراک و میعانات گازی تحویلی به پالایشگاه

۹- از مجموع ۲۴ شرکت زیان‌ده پیش‌بینی شده در بودجه سال ۱۴۰۱، تعداد ۵ شرکت بیش از ۹۶/۴٪ زیان را به خود اختصاص داده‌اند. (بانک سپه، سازمان صداوسیما، بانک ملی ایران، شرکت هواپیمایی، سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای). (مطابق جدول شماره (۵))

۱۰- از مجموع کل شرکت‌های مندرج در لایحه، صرفاً ۸۴ شرکت (۲۲/۳٪) دارای «اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای» هستند. حدود ۱۷۱،۰۰۰ میلیارد تومان (حدود ۵۸٪) از مجموع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در

سال آتی متعلق به پنج شرکت است. (ساخت و توسعه ایران، راه آهن جمهوری اسلامی ایران، مهندسی آب و فاضلاب کشور، راهداری و حمل و نقل جاده ای، مدیریت منابع ایران، مجری ساختمان‌های دولتی)

۱۱- از مجموع ۳۷۷ شرکت مندرج در لایحه، تعداد ۱۰ شرکت حدود ۶۵٪ هزینه‌های سرمایه‌ای را به خود اختصاص داده اند. (ملی نفت ایران، ملی گاز ایران، مدیریت انتقال و توزیع برق توانیر، ملی پالایش و پخش فرآورده های نفتی، تولید نیروی برق حرارتی، ساخت و توسعه زیربنای حمل و نقل کشور، پالایش نفت آبادان، بیمه مرکزی ایران، سازمان بنادر و دریانوردی، توسعه منابع آب نیرو ایران)

۱۲- شرکت ملی نفت ایران با مبلغ ۱۳۲ هزار میلیارد تومان بیشترین سهم (حدود ۳۰/۳٪) از حجم بودجه را دارد که در سال ۱۳۹۹ از مبلغ ۷۵ هزار میلیارد تومان پیش بینی شده جهت «هزینه‌های سرمایه‌ای از محل منابع داخلی» برای این شرکت حدود ۶۶٪ آن محقق شده است.

۱۳- در سال ۱۳۹۹ مبلغ ۴۶ هزار میلیارد تومان از ۷۴ هزار میلیارد تومان «تسهیلات بانکی و سایر وام‌های داخلی» پیش‌بینی شده (۶۲٪) محقق گردید و عملکرد «وام‌های خارجی» حدوداً ۲۸٪ بوده است. عملکرد شش ماهه نخست سال ۱۴۰۰ نشان می‌دهد در این مدت حدود ۳۶٪ از «تسهیلات بانکی و سایر وام‌های داخلی» و ۱۱٪ از «وام‌های خارجی» پیش‌بینی شده سال محقق شده است.

۱۴- در سال ۱۳۹۹ از مبلغ ۱۰۲ هزار میلیارد تومان پیش‌بینی شده جهت «بازپرداخت‌ها» بالغ بر ۶۲ هزار میلیارد تومان (حدود ۶۱٪) پرداخت گردید.

و در شش ماهه نخست سال ۱۴۰۰ نیز صرفاً ۱۵/۲٪ از تعهدات شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت پرداخت گردید. (مطابق جدول شماره ۶)

۱۵- مجموع بدهی های دولت و شرکت های دولتی بالغ بر ۱/۸۸۰/۰۰۰ میلیارد تومان است و مبلغ ۹۵۴/۰۰۰ میلیارد تومان که بیانگر سهم ۵۱ درصدی بدهی شرکت های دولتی از کل بدهی ها است و ۴۹٪ از بدهی ها به مبلغ ۴۷۰/۰۰۰ میلیارد تومان صرفاً مربوط به بدهی شرکت ملی نفت ایران به «بانک مرکزی و سایر بانک‌ها» و «صندوق توسعه ملی» است.

مجموع اعتبار پیش‌بینی شده برای بازپرداخت تعهدات در سال ۱۴۰۱ بالغ بر ۲۳۶/۰۰۰ میلیارد تومان بوده که نسبت به رقم ۱۷۴/۰۰۰ میلیارد تومان قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور، افزایش ۳۵/۴ درصدی را نشان می‌دهد.

این مبلغ صرفاً ۲۵٪ از مجموع بدهی‌های شرکت‌های دولتی را شامل می‌شود؛ لیکن با توجه به عملکرد سنوات اخیر در این بخش (عملکرد بازپرداخت در شش ماهه ۱۴۰۰ بالغ بر ۱۵٪ و سال ۱۳۹۹ حدود ۶۱٪)، به نظر می‌رسد امکان تحقق همین میزان نیز میسر نباشد. این امر به منزله انتقال بدهی‌های شرکت‌های دولتی به سنوات آتی و انعطاف‌پذیری کمتر شرکت‌های دولتی در سنوات آینده است.

عدم بازپرداخت تعهدات، منجر به افزایش ریسک اعتباری شرکت‌ها و کاهش تمایل بانک‌ها و مؤسسات مالی و اعتباری به پرداخت تسهیلات جدید به آنها خواهد شد. (مطابق جدول شماره (۷))

بخش دوم: بررسی بودجه تفصیلی برخی از شرکت‌ها در کمیسیون برنامه و محاسبات

کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات علاوه بر موارد کلی ذکر شده، بودجه تفصیلی برخی شرکت‌ها را بررسی نمود که گزارش آن به شرح زیر ارائه می‌شود:

۱- شرکت ملی نفت ایران

۱-۱- درآمد پیش بینی شده برای این شرکت در سال ۱۴۰۱ برابر است با ۱۹۰/۰۰۰ میلیارد تومان

- مبلغ ۷۸/۰۰۰ میلیارد تومان سهم ۱۴/۵٪ نفت خام و معیانات صادراتی
- مبلغ ۲۱/۰۰۰ میلیارد تومان بابت فروش معیانات گازی به پالایشگاه‌ها و پتروشیمی
- مبلغ ۴۳/۰۰۰ میلیارد تومان بابت خوراک مایع پتروشیمی‌ها
- مبلغ ۳۳/۰۰۰ میلیارد تومان بابت فروش گاز غنی به شرکت ملی گاز ایران
- مبلغ ۱۵/۰۰۰ میلیارد تومان سایر (که رقم عمده آن نیز فروش نفتا به پالایشگاه آبادان به مبلغ ۳/۰۰۰ میلیارد تومان و فروش اتان به مبلغ ۳/۰۰۰ میلیارد تومان و سود سهام شرکت‌های فرعی به مبلغ ۳/۰۰۰ میلیارد تومان) می‌باشد.

۱-۲- در بخش هزینه‌ها:

با توجه به وجود ۱۲/۳۰۰ نفر کارمند رسمی، ۲۸/۰۰۰ نفر کارگری، ۱۷/۵۸۴ نفر کارمند قرارداد کارمعیین و ۳۰/۰۰۰ نفر افراد پیمانکاری حجمی، با لحاظ افزایش ۱۰٪ نسبت به سال گذشته و اطلاعات مندرج در سامانه پاکنا جمعاً مبلغ ۸۵/۰۰۰ میلیارد تومان هزینه جاری پیش بینی شده است. میانگین دستمزد کارکنان این شرکت مبلغ ۲۶ میلیون تومان است.

مبلغ ۵۳/۰۰۰ میلیارد تومان هزینه‌های سرمایه‌ای و مبلغ ۳۸/۰۰۰ میلیارد تومان بابت بازپرداخت تعهدات از محل منابع داخلی و حدود ۱۴/۰۰۰ میلیارد تومان بابت مالیات عملکرد و سود ویژه پیش بینی شده است. لازم به ذکر است احکام تبصره‌های قانون بودجه سال ۱۴۰۰ درخصوص رابطه مالی نفت و دولت هنوز اجرایی نشده است.

۲- شرکت ملی گاز ایران:

۲-۱- درآمدهای شرکت:

- بابت فروش ۲۴۵ میلیارد متر مکعب گاز در سال به مبلغ ۸۵ تومان، مبلغ ۵۳/۰۰۰ میلیارد تومان درآمد حاصل می‌گردد که پس از کسر سهم هدفمندی، سهم شرکت گاز مبلغ ۲۰/۰۰۰ میلیارد تومان می‌باشد.
- بابت فروش گاز به ترکیه ۸/۵۰۰ میلیون متر مکعب به مبلغ ۲۲ سنت با نرخ ارز ۲۰/۰۰۰ تومان مبلغ ۳۷/۴۰۰ میلیارد تومان و فروش گاز به عراق به مقدار ۱۲/۳۱۰ میلیون متر مکعب مبلغ ۵۴/۰۰۰ میلیارد تومان که سهم شرکت گاز به نسبت ۱۴/۵٪ مبلغ ۱۰/۴۰۰ میلیارد تومان بالغ می‌شود.
- فروش سایر محصولات از جمله LPG (اتان- بوتان- پروپان) مبلغ ۹۲/۰۰۰ میلیارد تومان
- سایر دریافتی‌ها بابت نگهداری و انبارداری مبلغ ۷/۶۰۰ میلیارد تومان

۲-۲- هزینه‌های شرکت:

بزرگترین رقم هزینه حقوق و دستمزد (۲۶/۰۰۰ نفر کارمند رسمی و قراردادی مبلغ ۱۰/۰۰۰ میلیارد تومان و تعداد ۴۸/۰۰۰ نیروی کار در سطح کشور اعم از عملیات کنتور نویس به مبلغ ۱۴/۰۰۰ میلیارد تومان) نکته قابل توجه روند محاسبه بودجه شرکت‌های گاز استانی از خرید و فروش به کارمزدی تغییر نموده که موجب افزایش هزینه و سود ده شدن شرکت‌های گاز استانی گردیده است.

خرید گاز غنی از شرکت ملی نفت ایران به میزان ۲۹۹ میلیارد متر مکعب به قیمت ۳۵۰ ریال، به مبلغ ۳۵/۸۰۰ میلیارد تومان

خرید سایر محصولات فرعی جهت تولید و نگهداری، مبلغ ۷/۸۰۰ میلیارد تومان

۲-۳- در بخش سرمایه گذاری:

مبلغ ۵۹/۴۰۰ میلیارد تومان منابع داخلی و تسهیلات بانکی پیش بینی شده است. لازم به ذکر است مبلغ ۶ میلیارد دلار میزان بدهی ارزی شرکت گاز می‌باشد که در بودجه پیشنهادی لحاظ نشده است. لازم به ذکر است میزان گاز مصرفی و قابل تعهد کشور برابر ۱/۳ میلیارد متر مکعب در روز است؛ در صورتی که در حال حاضر ۷۷۰ میلیون متر مکعب در روز گاز تولید می‌شود و حدود ۵۳۰ میلیون متر مکعب در روز کسری وجود دارد.

۳- شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده های نفتی

این شرکت تنظیم کننده دریافت نفت خام و میعانات گازی تحویلی به پالایشگاه‌ها و دریافت پنج فرآورده اصلی جهت توزیع و فروش داخلی و صادرات است.

مقدار نفت خام و میعانات گازی تحویلی داخلی به میزان ۱/۶۸۸/۰۰۰ بشکه نفت خام در روز و مقدار ۵۱۰/۰۰۰ بشکه میعانات در روز به نرخ ارز ۲۰/۰۰۰ تومان قیمت هر بشکه ۵۵ دلار به تفکیک ده پالایشگاه دولتی و غیردولتی می‌باشد که در مقابل:

۳-۱- مقدار بنزین روزانه تولیدی ۱۰۴/۰۰۰/۰۰۰ لیتر و مصرف روزانه ۹۸/۰۰۰/۰۰۰ لیتر

۲-۳- مقدار نفت و گاز تولیدی در روز ۱۰۹/۰۰۰/۰۰۰ لیتر و با مصرف روزانه ۵۹/۰۰۰/۰۰۰ لیتر بابت حمل و نقل، ۲۰/۰۰۰/۰۰۰ لیتر صنایع و ۲۷/۸۰۰/۰۰۰ لیتر نیروگاه‌های برق

۳-۳- مقدار نفت سفید تولیدی در روز ۵/۳۰۰/۰۰۰ لیتر و مصرف روزانه ۴/۲۰۰/۰۰۰ لیتر در روز

۴-۳- مقدار نفت کوره تولیدی در روز ۷۱/۰۰۰/۰۰۰ لیتر و با مصرف روزانه ۳/۰۰۰/۰۰۰ لیتر صنایع و ۲۷/۰۰۰/۰۰۰ لیتر نیروگاه‌های برق

۵-۳- مقدار گاز مایع تولیدی ۱۱/۷۰۰/۰۰۰ لیتر و مصرف ۱۰/۰۰۰/۰۰۰ لیتر صنایع

۶-۳- سوخت هوایی مقدار تولید روزانه ۵/۰۰۰/۰۰۰ لیتر و مصرف ۴/۵۰۰/۰۰۰ لیتر

ضمناً مازاد بر مصرف همه فرآورده‌های فوق به خارج از کشور صادر می‌گردد.

نکته مهم اینکه جهت انتقال این حجم از فرآورده به علت عدم وجود خطوط مورد نیاز جهت انتقال و عدم سرمایه‌گذاری در این بخش، میزان هزینه حمل و نقل سوخت در کشور در سال ۱۴۰۰ بالغ بر ۶/۲۰۰ میلیارد تومان که در بودجه سال ۱۴۰۱ مبلغ ۹/۵۰۰ میلیارد تومان پیش بینی شده است که با توجه به افزایش قیمت حمل و نقل، این مبلغ تا ۱۳/۰۰۰ میلیارد تومان پیش بینی می‌شود.

درآمد شرکت ملی پالایش، بابت فروش محصولات پس از کسر سهم قانونی و سهم سازمان هدفمندی مبلغ ۲۲/۸۰۰ میلیارد تومان است.

۷-۳- هزینه‌های شرکت:

کل حق الزحمه شرکت‌های زیر گروه اعم از پخش فرآورده‌های نفتی، خطوط لوله و پالایشگاه شازند و آبادان به همراه هزینه‌های خود شرکت، در بخش هزینه‌های پرسنلی صرفاً شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی با توجه به تعداد ۳۵۵ کارمند رسمی و ۱۵۵ نفر کارمند قراردادی با افزایش بیش از ۱۰٪ و میانگین ۳۴ میلیون تومان به ازای هر نفر، مبلغ ۱۳/۳۰۰ میلیارد تومان می‌باشد.

جهت شفافیت عملکرد این شرکت و رابطه آن با شرکت‌های پالایش و توزیع و تولیدکننده با عنایت به حکم تبصره یک قانون بودجه سال ۱۴۰۰ لازم است رابطه بصورت خرید نقدی و فروش نقدی به قیمت واقعی تنظیم گردد تا درآمد و هزینه آن شفاف شود؛ از طرفی در طی سال‌های گذشته فرآورده در بورس عرضه شده است و وجه آن دریافت و به حساب خزانه واریز شده است ولی تاکنون فرآورده فروش رفته تحویل خریداران نشده و مبلغ آن رقمی معادل ۷۴ میلیون دلار می‌باشد که تعیین تکلیف نگردیده و در بودجه سال ۱۴۰۱ نیز پیش بینی نشده است.

در بخش سرمایه‌گذاری برای سال ۱۴۰۱، تکمیل خطوط انتقال بندرعباس- سیرجان به رفسنجان، خط لوله خوزستان- سبزابق به اراک- خط سیرجان استان فارس، توسعه پالایشگاه آبادان و احداث واحد دوک سوزنی در پالایشگاه شازند پیش بینی شده است.

۴- شرکت بازرگانی دولتی ایران:

این شرکت متولی اصلی خرید کالاهای اساسی و حفظ ذخایر راهبردی و توزیع آن در کشور به قیمت‌های تضمینی است و یکی از شرکت‌هایی که در بودجه سال ۱۴۰۱ دارای رقم درآمد- هزینه بالایی است. مبنای بودجه این شرکت عبارت است از: تأمین ۱۲/۵۰۰/۰۰۰ تن گندم (مصرف نان ۱۰/۵۰۰/۰۰۰ تن، صنعتی ۲/۰۰۰/۰۰۰ تن)، روغن، برنج، شکر با نرخ ارز ۴۲۰۰ تومان و قیمت خرید گندم داخلی ۷۵/۰۰۰ ریال که مبلغ ۶۰/۰۰۰ میلیارد تومان پارانه نان و کالاهای اساسی برای این موارد پیش بینی شده است. برای خرید این کالاها در بودجه شرکت مبلغ ۳۰/۰۰۰ میلیارد تومان تسهیلات پیش بینی شده است که با توجه به تسهیلات دریافتی در طی سال ۱۴۰۰ و سود تسهیلات دریافتی، مبلغی حدود ۱۹/۰۰۰ میلیارد تومان به بانک‌های داخلی بدهی دارد.

۵- بانک ملی ایران:

بانک ملی ایران در لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ به‌عنوان یکی از بانک‌های زیان‌ده طبقه‌بندی شده است. این بانک با تعداد ۳۳/۰۰۰ کارمند رسمی و ۷/۰۰۰ کارمند قراردادی با میانگین حقوق و مزایای حدود ۱۳ میلیون تومان ارائه خدمت می‌نماید.

اجزای درآمدی و هزینه‌های این بانک عبارت است از:

۱-۵- اجزاء درآمدی:

- درآمد حاصل از سود تسهیلات پرداختی ۵۸/۲۰۰ میلیارد تومان
- درآمد حاصل از سرمایه‌گذاری و سود آن ۴/۵۰۰ میلیارد تومان
- درآمد حاصل از تسعیر نرخ ارز ۷/۸۰۰ میلیارد تومان
- درآمد حاصل از سایر (سود شعبه خارج و غیره) ۱/۶۰۰ میلیارد تومان

۲-۵- هزینه‌های پیش‌بینی شده:

- سود پرداختی به سپرده‌های بانکی ۴۸/۵۰۰ میلیارد تومان
- کارمزد پرداختی ۲/۶۰۰ میلیارد تومان
- هزینه‌های حقوق و دستمزد ۳/۴۰۰ میلیارد تومان
- هزینه‌های رفاهی، اضافه‌کار و... ۳/۰۰۰ میلیارد تومان
- هزینه‌های عمومی و اداری ۹/۱۰۰ میلیارد تومان
- تأمین کسری حقوق بازنشستگان (صندوق بازنشستگی) ۷/۴۰۰ میلیارد تومان
- هزینه مطالبات مشکوک‌الوصول، بدهی اوراق، وجه التزام ۳/۰۰۰ میلیارد تومان

همانطور که ملاحظه می‌شود میزان درآمد وصولی بالغ بر ۳/۰۰۰ میلیارد تومان کمتر از هزینه است. روند زیان‌دهی بانک در صورت‌های مالی از سال ۱۳۹۰ شروع شده، تکالیف قانونی مندرج در احکام بودجه ای موجب افزایش بدهی دولت به این بانک شده است که باستناد تائیدیه حسابرس مستقل و بازرسی قانونی مبلغ ۳۹۸/۰۰۰ میلیارد تومان است ولی در صورت‌های مالی این رقم بالغ بر ۷۴۰/۰۰۰ میلیارد تومان می‌باشد علت این اختلاف عدم تعیین تکلیف بعضی از بدهی‌ها به نام دولت و محاسبه سود عدم پرداخت در سر رسید می‌باشد.

۶- سازمان بیمه سلامت ایرانیان:

سازمان بیمه سلامت در اجرای قانون بیمه همگانی موظف به فراهم کردن موجبات و امکانات بیمه خدمات درمانی کارکنان دولت، افراد نیازمند، روستائیان و سایر گروه‌های اجتماعی است.

در حال حاضر تعداد ۴۱/۴۶۵/۴۰۵ نفر تحت پوشش بیمه سلامت هستند که برای خدمت به این افراد ۴۰/۰۰۰ مؤسسه اعم از بیمارستان و سایر بخش‌های درمانی طرف قرارداد آن می‌باشد.

براساس مصوبه شورای عالی بیمه حدود ۲۸٪ افزایش تعرفه برای سال آتی پیش بینی شده است.

با توجه به درصدهای تعیین شده در قوانین برای پرداخت حق بیمه درمانی توسط بیمه شده و حق السهم دولت با لحاظ افزایش ۱۰٪ حقوق کارکنان و بازنشستگان دولت و لحاظ بیمه شده اصلی و تبعی، مجموع این رقم ۴۸/۰۰۰ میلیارد تومان می‌شود که با احتساب دریافت ۱٪ مالیات ارزش افزوده و کمک به بیماران خاص، مبلغ ۴/۰۰۰ میلیارد تومان که جمعاً رقم درآمد واقعی سازمان بیمه سلامت ۵۲/۰۰۰ میلیارد تومان می‌باشد.

در لایحه بودجه، رقم درآمد مبلغ ۳۲/۵۰۰ میلیارد تومان پیش بینی شده است که نسبت به رقم واقعی مبلغ ۱۹/۷۰۰ میلیارد تومان به علت کمبود منابع بودجه عمومی به این سازمان اعتبار پیش بینی نشده است که این موضوع موجب کاهش نفوذ خدمات‌رسانی سازمان بیمه سلامت می‌گردد؛ زیرا مؤسسات طرف قرارداد به علت مطالبات زیاد از ارائه خدمات به افراد ذینفع امتناع خواهند کرد و این امر موجب افزایش هزینه خدمات سلامت برای مردم خواهد شد.

بالاترین مبلغ هزینه این سازمان پرداخت خرید خدمات به مؤسسات طرف قرارداد است. این سازمان دارای ۳/۰۰۰ نفر کارمند با میانگین حقوق ماهانه ۱۸ میلیون تومان می‌باشد.

لازم است در صورت امکان کسری منابع پیش بینی شده در زمان بررسی لایحه تأمین گردد تا موجب رضایت‌مندی مردم و افزایش نفوذ خدمات‌رسانی شود.

از طرفی با توجه به ارائه خدمت این سازمان به عنوان یک خدمات حاکمیتی می‌بایست از فهرست شرکت‌های دولتی به فهرست سازمان‌های دولتی منتقل گردد.

بخش سوم: پیشنهادات

۱- در لایحه ارائه شده دولت به مجلس شورای اسلامی مشاهده می‌شود که تعدادی از احکام نظارتی بودجه سال ۱۴۰۰ که موجب شفافیت بخصوص در حوزه شرکت‌های دولتی است، درج نشده است؛ بنابراین لازم است این موارد در مصوبات مجلس مجدداً تنفیذ گردد.

۲- اجزای بند (ی) تبصره (۲) قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور با اصلاحات لازم در قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور تنفیذ شود.

۳- به موجب ماده (۸۷) قانون تنظیم بخشی از مقررات دولت، شرکت‌های دولتی مکلفند تمام طرح و پروژه‌های سرمایه‌گذاری از محل منابع داخلی بیش از ۸ میلیارد ریال خود را برای یک‌بار به تأیید شورای اقتصاد برسانند. با توجه به افزایش تورم سالانه و متعاقب آن افزایش قیمت‌ها، افزایش هزینه‌های ساخت، تعویلات ناشی از فهارس بهاء و... لازم است مبلغ فوق در قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور با افزایش‌های مذکور به‌روزرسانی گردد و یا در اصلاحیه ای براساس ضریب مشخصی از نصاب معاملات سالانه تعیین گردد تا همواره این مبلغ معنادار باشد.

۴- به جهت ضمانت اجرایی انتقال کلیه حساب‌های بانکی به حساب خزانه، در قانون بودجه سال ۱۴۰۱ مقرر گردد: «کلیه شرکت‌های دولتی اعم از مستلزم ذکر یا تصریح نام و یا هر شرکتی که به تکلیف انتقال حساب‌های بانکی به بانک مرکزی خود عمل نموده است، مکلفند درصدی از تراکنش‌های روزانه را به عنوان درآمد عمومی به حساب خزانه‌داری کل کشور واریز نمایند.»

۵- به منظور درج اطلاعات و تکالیف مقرر در خصوص سامانه‌ها از جمله سامانه پایگاه ثبت اطلاعات قراردادها، پایگاه یکپارچه اطلاعات شرکت‌های دولتی و نهادهای عمومی غیردولتی، سامانه حقوق و مزایا، سامانه پاکنا، سامانه جامع اموال دستگاه‌های اجرایی (سادا) و سامانه تدارکات الکترونیکی دولت، هرگونه پاداش به مدیران و رؤسای دستگاه‌های اجرایی موکول به رعایت تکالیف مقرر در خصوص این سامانه‌ها گردد.

۶- با توجه به اهمیت اصلاح روابط مالی فی‌مابین دولت و نفت و عدم اجرای بند (ل) تبصره (۱) قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور، موضوع تکلیف مقرر و ضمانت اجرایی آن در قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور درج گردد.

۷- با عنایت به مانده بدهی بالای شرکت ملی نفت ناشی از محل سرمایه‌گذاری‌های انجام شده در سنوات قبل و آثار نامطلوب آن بر سرمایه‌گذاری در حوزه نفت، لازم است تکالیفی جهت تسویه درصدی از بدهی‌های معوق و سررسید شده مربوط به سرمایه‌گذاری‌های انجام شده و ضمانت اجرایی آن در قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور درج گردد.

۸- با توجه به مبالغ مختلف تسعیر ارز در لایحه بودجه ۱۴۰۱ (شرکت نفت، گاز، پالایشگاه‌ها، شرکت‌های بازرگانی دولتی، پشتیبانی امور دام و...) می‌بایست مبلغ تسعیر ارز در کلیه شرکت‌ها با نرخ (ETS) صورت گیرد.

۹- حجم بسیار بالای ارقام مطالبات بانکها از دولت، نشان‌دهنده تأمین بخشی از کسری بودجه دولت از محل بانکها است؛ بعلاوه بخشی از دارائی‌ها و منابع بانکها تحت حساب «مطالبات از دولت» فریز شده و ناترازی بانکها را تشدید کرده است. برای رفع این معضل متن زیر به عنوان یک می‌بایست در بودجه سال ۱۴۰۱ لحاظ گردد:

«طی سال مالی ۱۴۰۱ افزایش میزان مطالبات بانکها از دولت تحت هر عنوان به استثناء تعهدات مربوط به تضامین تسهیلات سال‌های گذشته، ممنوع است.»

۱۰- دولت مکلف گردد نسبت به تعیین تکلیف شرکت‌هایی که طبق عملکرد سه سال گذشته، زیان‌ده بوده‌اند، اقدام نماید.

۱۱- دولت مکلف گردد نسبت به اصلاح ساختار شرکت‌های دولتی و بانکها، افزایش بهره‌وری و اصلاح نظام پرداخت شرکت‌های مذکور اقدام نماید.

۱۲- دولت مکلف شود در اجرای ماده (۲۷) قانون الحاق (۲)، نسبت به واگذاری حداقل ۶۰٪ از طرح‌های نیمه‌تمام با پیشرفت فیزیکی بالاتر از ۵۰٪ به بخش‌های خصوصی و تعاونی اقدام نماید.

در خاتمه از تلاش‌ها و اقدامات خوب کارگروه و همکاران دیوان محاسبات کشور در تهیه گزارش اولیه بررسی لایحه بودجه شرکت‌ها در سال ۱۴۰۱ تقدیر و تشکر بعمل می‌آید.

والسلام علیکم ورحمه الله وبرکاته

حمیدرضا حاجی بابائی

رئیس کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات

جدول شماره (۱) منابع

(ارقام به میلیارد ریال)

۱۴۰۱		۱۴۰۰			۱۳۹۹			عنوان
رشد ۱۴۰۱ نسبت به ۱۴۰۰	پیشنهادی	درصد تحقق نسبت به مصوب ۶ ماهه	عملکرد شش ماهه	قانون	درصد تحقق	عملکرد سال	قانون	
۳۴,۸	۱۵,۳۸۵,۸۴۱	۱۱۴,۴	۶,۵۳۹,۴۵۲	۱۱,۴۶۱,۱۷۵	۸۰,۷	۹,۶۳۵,۶۳۱	۱۱,۹۴۷,۳۹۷	درآمدها
-۲۵,۳	۵۴,۴۸۰	۷۸,۲	۲۸,۵۱۱	۷۲,۹۱۶	۹۳,۵	۳۱,۸۲۵	۳۴,۰۴۱	اعتبارات هزینه‌ای
۹,۹	۲۹۵,۷۳۹	۴۴	۵۹,۱۳۴	۲۶۹,۰۷۹	۶۰,۴	۱۱۶,۸۳۳	۱۹۳,۴۰۵	اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای
۳۵,۹	۱,۱۵۱,۰۸۱	۷۱,۷	۳۰۳,۳۷۷	۸۴۶,۷۴۶	۶۲,۲	۴۶۳,۲۶۰	۷۴۵,۲۲۹	تسهیلات بانکی و سایر وام‌های داخلی
۹,۸	۶۷۸,۶۲۷	۲۱,۴	۶۶,۲۰۶	۶۱۷,۹۴۶	۲۷,۸	۱۰۹,۸۵۶	۳۹۵,۶۳۴	وام‌های خارجی
۲۳,۷	۶۶۰,۹۴۲	۳۰۶,۸	۸۲۰,۰۴۲	۵۳۴,۵۰۱	۱۳۷۷,۲	۹۰۴,۸۱۷	۶۵,۶۹۸	دارایی‌های جاری
۴۷,۸	۲,۸۹۷,۹۴۹	۸۷,۵	۸۵۷,۸۵۱	۱,۹۶۰,۸۵۵	۱۱۳	۱,۱۰۹,۱۰۷	۹۸۱,۸۶۱	سایر دریافت‌ها
۳۴,۴	۲۱,۱۲۴,۶۵۹	۱۱۰,۳	۸,۶۶۴,۵۷۲	۱۵,۷۱۳,۲۱۸	۸۶,۱	۱۲,۳۷۱,۳۲۸	۱۴,۳۶۳,۲۶۵	جمع

جدول شماره (۲) مصارف

(ارقام به میلیارد ریال)

۱۴۰۱		۱۴۰۰			۱۳۹۹			عنوان
رشد ۱۴۰۱ نسبت به ۱۴۰۰	پیشنهادی	درصد تحقق نسبه به مصوب ۶ ماهه	عملکرد شش ماهه	قانون	درصد تحقق	عملکرد سال	قانون	
۳۴,۳	۱۴,۵۵۷,۰۳۸	۱۲۸,۲	۶,۹۴۳,۹۹۱	۱۰,۸۳۵,۸۳۲	۸۶	۹,۷۴۹,۶۲۸	۱۱,۳۳۰,۴۰۲	هزینه ها
۵۴,۹	۱۱۱,۷۱۰	۷۵,۹	۲۷,۳۸۱	۷۲,۱۲۸	۱۷۱	۹۸,۸۸۶	۵۷,۸۱۶	مالیات
۵۵,۱	۱۴۵,۸۵۴	۴۵۹	۲۱۵,۷۷۷	۹۴,۰۲۷	۲۵۲,۴	۱۹۲,۹۴۵	۷۶,۴۴۷	۵۰٪ سود ویژه
۵۸,۵	۹۴,۲۲۹	۴۶۳,۲	۱۳۷,۶۶۶	۵۹,۴۴۱	۶۸,۸	۳۰,۹۴۴	۴۴,۹۵۰	سود سهام
-۳۸,۴	۴۶۹,۹۵۶	۷۵۲,۲	۲,۸۶۷	۷۶۲	۶۸۷,۳	۱,۶۴۳	۲۳۹	سایر حساب‌های تخصیص سود
۷۱,۷	۱,۱۴۲,۰۲۰	۶	۲۰,۰۴۷	۶۶۵,۱۴۶	۱۸,۲	۱۱۴,۵۳۹	۶۳۰,۷۶۹	بازپرداخت تسهیلات بانکی و سایر وام‌های داخلی
۴۹,۱	۳۰۶,۶۵۰	۱۲,۷	۱۳,۰۶۶	۲۰۵,۷۲۷	۱۳۷,۸	۱۱۶,۸۲۸	۸۴,۸۰۳	بازپرداخت وام‌های خارجی
۶۰,۱	۱۳,۲۵۰	۰	۰	۸,۲۷۹	۱۰	۳۸۸	۳,۸۸۵	وجوه اداره شده
۴	۹۰,۱۶۳۳	۵۳,۶	۲۳۲,۳۵۷	۸۶۶,۶۵۶	۱۲۸	۳۹۴,۰۱۲	۳۰۷,۸۱۱	بازپرداخت ودیعه، بدهی ها و سایر پرداخت‌ها
۳۴,۵	۴,۳۸۷,۴۶۸	۶۱,۸	۱,۰۰۷,۰۳۱	۳,۲۶۰,۹۴۳	۶۳,۳	۱,۳۳۵,۳۵۹	۲,۱۱۰,۹۰۴	هزینه‌های سرمایه‌ای
-۷	۵۷,۸۲۲	۹۹۳,۶	۳۰۸,۷۹۹	۶۲,۱۵۵	۲۱۲۱,۶	۸۰۵,۵۳۴	۳۷,۹۶۷	افزایش دارایی‌های جاری
۳۴,۶	۲۱,۷۱۸,۱۳۴	۱۱۰,۵	۸,۹۰۸,۹۸۲	۱۶,۱۳۱,۰۹۵	۸۷,۴	۱۲,۸۴۰,۷۰۴	۱۴,۶۸۵,۹۹۴	جمع کل
۴۲	۵۹۳,۴۷۵	۱۱۷	۲۴۴۴۰,۹,۸	۴۱۷,۸۷۷	۱۴۵,۴	۴۶۹,۳۷۷	۳۲۲,۷۲۹	کسر می‌شود: ذخیره استهلاک
۳۴,۴	۲۱,۱۲۴,۶۵۹	۱۱۰,۳	۸,۶۶۴,۵۷۲	۱۵,۷۱۳,۲۱۸	۸۶,۱	۱۲,۳۷۱,۳۲۸	۱۴,۳۶۳,۲۶۵	جمع کل

جدول شماره (۳) شرکت‌هایی که بیشترین درآمد دارند

(ارقام به میلیارد ریال)

ردیف	شماره طبقه‌بندی	نام شرکت	درآمد	سهم از کل	رشد نسبت به سال ۱۴۰۰	دلایل
۱	۲۹۲۵۱۰	پالایش نفت آبادان	۱،۵۳۸،۵۶۷	۱۰	۶۸،۴	افزایش نرخ تسعیر ارز نسبت به سال ۱۴۰۰، مقدار محصول تولیدی و ارزش فرآورده‌ها در سال آینده مهمترین دلایل افزایش درآمد است.
۲	۲۲۰۰۰۰	ملی نفت ایران	۱،۳۸۷،۹۳۲	۹	۱۰،۸	افزایش فروش (برای نمونه فروش گاز مایع تحویلی به پالایش پارسین سپهر و پترو پالایش کنگان) و افزایش نرخ برابری دلار و افزایش بهای کالا مربوط می‌شود.
۳	۲۲۰۵۰۰	ملی گاز ایران	۱،۳۰۴،۶۴۷	۸،۵	۸۸	در سال ۱۴۰۱ فروش به مشترکین در حساب شرکت ملی گاز ایران منظور گردیده و افزایش نرخ صادرات گاز و فروش محصولات فرعی به همراه تغییر نرخ تسعیر ارز دلیل این افزایش است.
۴	۲۹۴۲۱۰	بازرگانی دولتی ایران	۱،۱۷۴،۹۷۷	۷،۶	۱۱۵	افزایش مقدار و بهای گندم و روغن نباتی در سال آینده، علت این افزایش است.
۵	۲۹۲۴۴۰	پالایش نفت اراک	۱،۱۱۱،۰۷۴	۷،۲	۶۹،۶	ناشی از افزایش قیمت محصول تولیدی و تغییر نرخ تسعیر ارز است.
۶	۲۷۷۰۰۰	بانک ملی ایران	۷۵۹،۴۱۷	۴،۹	۲۵،۶	افزایش تسهیلات و سپرده‌ها و خدمات بانکی، افزایش کارمزد و افزایش بهای خدمات و فروش اموال تملیکی و ضایعات بانک است.
۷	۲۷۸۵۰۰	بانک سپه	۶۵۱،۳۲۵	۴،۲	۱۲،۸	پیش‌بینی درآمد بیشتر از محل ارایه خدمات بانکی و تسهیلات با لحاظ ادغام بانک‌ها است.
جمع کل			۷،۹۳۷،۹۳۹	۵۱،۴		

جدول شماره (۴) شرکت‌هایی که بیشترین هزینه را دارند

(ارقام به میلیارد ریال)

ردیف	شماره طبقه‌بندی	نام شرکت	هزینه	سهام از کل	رشد نسبت به سال ۱۴۰۰	دلایل
۱	۲۹۲۵۱۰	پالایش نفت آبادان	۱,۵۳۵,۹۴۱	۱۰,۶	۶۸,۴	افزایش بهای تمام شده خوراک دریافتی و افزایش سطح عمومی قیمت‌ها نظیر رشد نرخ گاز دریافتی
۲	۲۹۴۲۱۰	بازرگانی دولتی ایران	۱,۱۷۴,۹۷۷	۸,۱	۱۱۴,۹	افزایش نرخ خرید کالاهای اساسی به ویژه قیمت‌های جهانی
۳	۲۲۰۵۰۰	ملی گاز ایران	۱,۱۴۰,۶۳۷	۷,۸	۹۸,۹	تغییر روش هزینه‌های شرکت از فروش به حق‌العمل و انتقال سهم سرمایه‌گذاری شرکت نفت از سایر پرداخت‌ها به بهای تمام شده، افزایش هزینه‌های عملیات فروش و هزینه مالی و تسعیر ارز
۴	۲۹۲۴۴۰	پالایش نفت اراک	۱,۰۸۱,۰۷۴	۷,۴	۶۹,۹	افزایش بهای تمام شده خوراک دریافتی و افزایش سطح عمومی قیمت‌ها نظیر رشد نرخ گاز دریافتی و ...، هزینه انتقال و توزیع و فروش فرآورده‌های نفتی و نیز هزینه‌های بورسی بابت فروش فرآورده‌ها، هزینه‌های مالی
۵	۲۷۸۵۰۰	بانک سپه	۱,۰۰۱,۳۲۵	۶,۹	۴,۵	رشد بهای تمام شده پول، رشد سود سپرده، هزینه کارمزد، رشد هزینه‌های پرسنلی، نگهداری ساختمان، سوخت و انرژی، اجاره و تبلیغات و ...» به «رشد سایر هزینه‌ها»
۶	۲۷۷۰۰۰	بانک ملی ایران	۷۸۹,۴۱۷	۵,۴	۳۰,۵	افزایش تورم، نرخ دستمزد، تعداد نیروی کار و افزایش تورم و به تبع آن افزایش هزینه‌های سرمایه‌ای و غیره» است.
۷	۲۲۰۰۰۰	ملی نفت ایران	۵۸۶,۴۵۰	۴	۲۳,۱	افزایش بهای تمام شده نفت خام و میعانات گازی تولیدی و افزایش هزینه‌های جاری شرکت (افزایش حقوق سالیانه مدیریت‌ها و سایر هزینه‌های جاری شرکت)
جمع کل			۷,۳۰۹,۸۲۱	۵۰		

(ارقام به میلیارد ریال)

جدول شماره (۵) شرکت‌هایی که بیشترین زیان را دارند

ردیف	طبقه‌بندی	نام شرکت	مجموع زیان	سهم از کل	علت زیان
۱	۲۷۸۵۰۰	بانک سپه	۳۵۰,۰۰۰	۷۷,۳	ادغام بانک‌ها و وجود کسری قابل توجه ناشی از ادغام
۲	۲۸۳۵۰۰	سازمان صدا و سیما ج.ا.ا.	۳۵,۱۹۰	۷,۸	به علت نوع ساختار سازمانی و تراکم نیروی انسانی و نامتناسب بودن هزینه‌ها با درآمدها است.
۳	۲۷۷۰۰۰	بانک ملی ایران	۳۰,۰۰۰	۶,۶	تسهیلات تکلیفی بانک‌ها، معوق بودن تسهیلات سنواتی، تورم و پر بازده بودن سایر دارایی‌ها به غیر از بازار پولی
۴	۲۸۱۰۰۰	شرکت هواپیمایی ج.ا.ا.	۱۶,۰۰۰	۳,۵	ضعف ساختار، تراکم نیروی انسانی؛ هزینه تسعیر و پرداخت حقوق بازنشستگان صندوق هما و شیوع بیماری کرونا و فرسودگی ناوگان
۵	۲۸۲۴۰۰	راهداری و حمل و نقل جاده‌ای	۵,۶۳۳	۱,۲	قیمت‌گذاری دستوری، افزایش هزینه‌ها ناشی از انتقال معاونت‌های راهداری و راه روستایی و ستاد سوخت وزارت راه و شهرسازی به سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای طی سنوات اخیر و ...
		جمع کل	۴۳۶,۸۲۳	۹۶,۴	

(ارقام به میلیارد ریال)

جدول شماره (۶) میزان بازپرداخت تسهیلات شرکتها

۱۴۰۱		۱۴۰۰			۱۳۹۹			عنوان
رشد ۱۴۰۱ نسبت به ۱۴۰۰	پیشنهادی	درصد تحقق نسبه به مصوب ۶ ماهه	عملکرد شش ماهه	قانون	درصد تحقق	عملکرد سال	قانون	
۷۱,۷	۱,۱۴۲,۰۲۰	۶	۲۰,۰۴۷	۶۶۵,۱۴۶	۱۸,۲	۱۱۴,۵۳۹	۶۳۰,۷۶۹	بازپرداخت تسهیلات بانکی و سایر وامهای داخلی
۴۹,۱	۳۰۶,۶۵۰	۱۲,۷	۱۳,۰۶۶	۲۰۵,۷۲۷	۱۳۷,۸	۱۱۶,۸۲۸	۸۴,۸۰۳	بازپرداخت وامهای خارجی
۶۰,۱	۱۳,۲۵۰	۰	۰	۸,۲۷۹	۱۰	۳۸۸	۳,۸۸۵	وجوه اداره شده
۴	۹۰,۱۶۲۳	۵۳,۶	۲۳۲,۳۵۷	۸۶۶,۶۵۶	۱۲۸	۳۹۴,۰۱۲	۳۰۷,۸۱۱	بازپرداخت ودیعه، بدهی ها و سایر پرداختها

(ارقام به میلیارد ریال)

جدول شماره (۷) فهرست بدهی شرکت‌های دولتی

ردیف	موضوع	بدهی	سهم از کل
۱	بدهی شرکت ملی نفت ایران به بانک مرکزی و سایر بانک‌ها	۲,۹۲۴,۴۵۰	۳۰,۷
۲	بدهی شرکت ملی نفت ایران به صندوق توسعه ملی	۱,۷۷۷,۲۲۷	۱۸,۶
۳	بدهی شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران به بانک مرکزی و بانک ملت	۸۸۳,۱۹۶	۹,۳
۴	بدهی شرکت توسعه منابع آب و نیروی ایران به بانک مرکزی و سایر بانک‌های داخلی و خارجی	۵۶۱,۸۳۳	۵,۹
۵	بدهی شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران به اشخاص حقوقی خارجی	۴۳۰,۷۹۱	۴,۵
۶	بدهی شرکت نفت و گاز پارس به بانک‌های خصوصی و دولتی	۴۱۸,۴۰۱	۴,۴
۷	بدهی شرکت مادر تخصصی تولید نیروی برق حرارتی به شرکت‌های تولید برق خصوصی	۲۶۷,۹۹۳	۲,۸
۸	بدهی شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران به بانک مرکزی و سایر بانک‌ها	۲۶۷,۲۹۹	۲,۸
۹	بدهی شرکت مادر تخصصی تولید برق حرارتی به بانک مرکزی و سایر بانک‌ها	۱۹۰,۴۵۶	۲
۱۰	بدهی شرکت راه آهن به بانک مرکزی و سایر بانک‌ها	۱۶۳,۲۰۹	۱,۷
۱۱	بدهی سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران به بانک مرکزی و بانک صنعت و معدن	۱۵۲,۲۵۹	۱,۶
۱۲	بدهی شرکت تولید، انتقال و توزیع نیروی برق ایران توانیر به شرکت‌های خصوصی	۱۴۸,۲۲۶	۱,۶
۱۳	بدهی شرکت تولید، انتقال و توزیع نیروی برق ایران توانیر به بانک مرکزی	۱۱۶,۷۰۰	۱,۲
۱۴	سایر بدهی شرکت‌های دولتی	۱,۲۳۸,۱۴۱	۱۳
	جمع	۹,۵۴۰,۱۸۲	۱۰۰

جدول شماره (۸) مطالبات شرکت‌های دولتی

(ارقام به میلیارد ریال)

ردیف	موضوع	طلب	سهم از کل
۱	مطالبات شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده های نفتی ایران از شرکت‌های پالایشی و پتروشیمی داخلی	۱,۰۵۰,۷۷۰	۲۴,۶۲
۲	مطالبات شرکت تولید، انتقال و توزیع نیروی برق ایران (توانیر) از شرکت‌های توزیع نیروی برق استان‌ها	۸۳۴,۸۴۹	۱۹,۵۶
۳	مطالبات شرکت ملی نفت ایران از کلیه اشخاص داخلی	۵۷۰,۸۰۳	۱۳,۳۸
۴	مطالبات شرکت ملی نفت ایران از کلیه اشخاص خارجی	۴۸۱,۵۷۸	۱۱,۲۸
۵	مطالبات شرکت ملی صنایع پتروشیمی از کلیه اشخاص خصوصی داخلی	۱۷۷,۹۸۶	۴,۱۷
۶	مطالبات مجتمع گاز پارس جنوبی از اشخاص حقوقی داخلی	۱۳۱,۴۷۸	۳,۰۸
۷	مطالبات شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران از کلیه اشخاص داخلی	۱۰۷,۷۹۱	۲,۵۳
۸	مطالبات شرکت ملی گاز ایران از کلیه اشخاص داخلی و خارجی	۸۴,۹۳۵	۱,۹۹
۹	مطالبات شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران از کلیه اشخاص داخلی	۲۲,۹۸۳	۰,۵۴
۱۰	سایر مطالبات شرکت‌های دولتی، قرارگاه خاتم و ...	۸۰۴,۲۷۵	۱۸,۸۵
	جمع	۴,۲۶۷,۴۴۸	۱۰۰